

Badania nad przyczynami i skutkami wyboru danego systemu kursu walutowego są nie tylko w tym temacie w dziedzinie makroekonomii międzynarodowej, ale także mogą budzić zainteresowanie szerszych grup społeczeństwa zwłaszcza w sytuacji, kiedy rozważana jest zmiana systemu kursu walutowego, np. w związku z decyzją o przystąpieniu do strefy euro. Dwa główne problemy utrudniają badania nad funkcjonowaniem gospodarki w alternatywnych systemach kursu walutowego, czego skutkiem są niejednoznaczne wyniki empiryczne. Po pierwsze, kwestia zdefiniowania poszczególnych systemów kursu walutowego nie jest oczywista. Rose (2011, s. 652) zauważył, że „co prawda stały kurs walutowy z mobilnością kapitału jest dobrze zdefiniowanym reżimem polityki pieniężnej, ale nie można na tego powiedzieć o płynnym kursie walutowym; zatem nie jest jasne, czy sensownym od strony teoretycznej jest porównywanie krajów ze względu na system kursu walutowego”. Po drugie, badania empiryczne są skomplikowane przez fakt, że oficjalnie podawany (de iure) system kursu walutowego i system faktycznie stosowany (de facto) mogą się od siebie różnić. Zdaniem Levy-Yeyati'ego i Sturzeneggera (2005, s. 1603-1604) w wielu przypadkach „słowa” nie są spójne z „czynami”, co może tłumaczyć, dlaczego dysponujemy „stosunkowo w tymi ustaleniami empirycznymi na temat relacji między systemami kursu walutowego a wynikami makroekonomicznymi.”

Celem planowanego projektu jest skonstruowanie nowej klasyfikacji systemów kursu walutowego, która jest mocno osadzona w faktycznie prowadzonej polityce makroekonomicznej. Dzięki temu klasyfikacja będzie wiarygodna, tj. będzie odzwierciedlała faktyczne działania władz monetarnych w zakresie kontroli kursu walutowego. Dwa dodatkowe cele obejmują porównanie tej klasyfikacji z innymi klasyfikacjami systemów kursu walutowego oraz jej zastosowanie do badania relacji między elastycznością kursu walutowego a zmiennością produkcji.

Planowany projekt mieści się w obszarze badań podstawowych, ponieważ opiera się na istniejących ustaleniach teoretycznych i wynikach badań empirycznych powołanych w oficjalnie podawanych i faktycznie obowiązujących systemach kursu walutowego, a jednocześnie nie jest ukierunkowany na opracowanie nowej, lepszej i bardziej wiarygodnej klasyfikacji systemów kursu walutowego. Ponadto, w badaniach zostanie wykorzystany nowy zbiór danych do konstrukcji aktywnie zarządzanego komponentu rezerw dewizowych, którego zmiany lepiej odzwierciedlają istotną z punktu konstrukcji klasyfikacji systemów kursu walutowego kwestię wykorzystywania rezerw. Dzięki zastosowaniu alternatywnych metod statystycznych, które pozwalają na identyfikację faktycznych systemów kursu walutowego oraz na badanie relacji między nimi a zmiennością produkcji, planowane badania podstawowe pozwolą także złagodzić wskazywane w literaturze problemy związane z brakiem jednoznacznych definicji poszczególnych systemów kursowych oraz z różnicami między systemem deklarowanym a faktycznym.

Za podjęciem badań ukierunkowanych na wymienione cele przemawiają cztery powody. Badania wypełnią luki w literaturze, gdy dotychczas nie zaproponowano klasyfikacji systemów kursowych, która opierałaby się na nowym zbiorze danych o rezerwach dewizowych (udostępnianych w ramach specjalnego standardu upowszechniania danych opracowanego przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy). Zaletą tych danych jest to, że pozwalają wyizolować zmiany rezerw, które są wynikiem aktywnego zarządzania nimi, a nie np. zmian kursów walutowych. Co więcej, w projekcie zostanie wykorzystany szeroki wachlarz metod statystycznych służących do grupowania danych. Jak dotychczas takie metody były stosowane w tej literaturze w bardzo ograniczonym stopniu.

Po drugie, autorzy projektu skonstruują główny miarę stopnia elastyczności kursu walutowego. Co prawda, mierniki tego rodzaju były już proponowane w literaturze przedmiotu, ale do ich konstrukcji wykorzystywano jedynie informacje o zmienności kursu walutowego. Proponowany w projekcie miernik będzie się opierał także na danych o rezerwach dewizowych. Pozwoli to na zbudowanie głębszej klasyfikacji systemów kursu walutowego.

Po trzecie, projekt wpisuje się w ważny nurt badań powołanych w relacji między systemem kursu walutowego a wynikami makroekonomicznymi. Obecny stan badań jest daleki od satysfakcjonującego. Wyniki badań empirycznych nie pozwalają stwierdzić, czy stały kurs walutowy sprzyja stabilności produkcji, czy też nasila jej zmienność. Istotnym problemem w tych badaniach są różnice występujące między alternatywnymi klasyfikacjami systemów kursu walutowego. Proponowany projekt wychodzi naprzeciw zgłaszanym w literaturze przedmiotu oczekiwaniom, aby skonstruować bardziej wyrafinowane klasyfikacje systemów kursu walutowego. W projekcie zostanie bowiem wykorzystany nowy zbiór danych o dobrej jakości oraz alternatywne metody statystyczne.

Po czwarte, realizacja projektu dostarczy obiektywnego opisu rzeczywistych działań władz monetarnych w sferze kursowej, a ponadto pozwoli pogłębić wiedzę na temat relacji zachodzących między systemem kursu walutowego a sferą realną. Dobre zrozumienie tych relacji jest niezwykle ważne w świecie, w którym wciąż dochodzi do kryzysów finansowych, i będzie przydatne przy opracowywaniu polityki gospodarczej, która jest lepiej dopasowana do preferencji społecznych.